

THÔNG BÁO KHOA HỌC

THỰC TRẠNG TRIỂN KHAI QUY ĐỊNH VỀ CHỐNG ĐÁNH BẮT BẤT HỢP PHÁP, KHÔNG BÁO CÁO VÀ KHÔNG THEO QUY ĐỊNH (IUU) TẠI TỈNH KHÁNH HÒA

THE REGULATION STATUS OF COMBATING IUU FISHING IN KHANH HOA PROVINCE

Tô Văn Phương¹, Võ Thị Ngọc Huyền¹

Ngày nhận bài: 18/2/2019; Ngày phân biên thông qua: 6/5/2019; Ngày duyệt đăng: 10/6/2019

TÓM TẮT

Nghề cá Việt Nam nói chung và Khánh Hòa nói riêng đang phải giải quyết một loạt vấn đề liên quan đến khai thác bất hợp pháp, không báo cáo và không theo quy định (viết tắt là IUU), cụ thể như: xây dựng mới và hoàn thiện hệ thống văn bản pháp luật đáp ứng các yêu cầu của quốc tế (thẻ Vàng từ Ủy ban Châu Âu), quy trình triển khai truy xuất nguồn gốc và chống khai thác IUU. Nghiên cứu này đánh giá thực trạng triển khai hoạt động chống khai thác IUU của nghề cá tỉnh Khánh Hòa, kết quả cho thấy: i) mức độ hiểu biết của ngư dân về vấn đề IUU còn rất thấp (6,45%), tàu thuyền khai thác vi phạm vùng đánh bắt và thời gian khai thác (100%); ii) khoảng 70% ngư dân cảm thấy ngư trường đánh bắt của bà con bị thu hẹp đáng kể do thực hiện IUU và iii) nhiều ngư dân cho rằng thủ tục rườm rà, cán bộ phục vụ chưa được tốt. Cần có giải pháp nâng cao nhận biết của ngư dân và vai trò, trách nhiệm hỗ trợ của cán bộ quản lý, đặc biệt triển khai hệ thống giám sát tàu cá cho tàu thuyền xa bờ tỉnh Khánh Hòa nhằm thực hiện tốt công tác quản lý, truy xuất nguồn gốc thủy sản.

Từ khóa: Khai thác thủy sản, IUU, Khánh Hòa

ABSTRACTS

Vietnam in general and Khanh Hoa province in particular are facing a range of problems in fisheries activities as illegal, unreport and unregulated fishing (IUU fishing), such as: building and revising legal documents to meet international needs (Yellow card from EC), processes on traceability and combating IUU fishing. This study assessed several aspects on implementing the combat of IUU fishing in Khanh Hoa province fisheries. The results show that: i) fishermen’s awareness about IUU fishing are strongly low (6.45%), Khanh Hoa fishing vessels violate the fishing ground and season (100%); ii) about 70% of fishermen believed that fishing ground are significantly reduced due to combating IUU fishing and iii) many fishermen are not satisfied about the procedures and service attitude of fisheries authorities. There should be solutions to improve the awareness of fishermen, the role and responsibility of fisheries authorities. Also, the vessel monitoring system should be implemented for off-shore fishing vessels in Khanh Hoa province to combat IUU fishing and traceability.

Key words: Fishing, IUU, Khanh Hoa province

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Tháng 10/2017, nghề cá Việt Nam chính thức bị thẻ Vàng của EU do khai thác IUU – khai thác bất hợp pháp, không báo cáo và không theo quy định. Hệ quả, các sản phẩm thủy sản của Việt Nam gặp nhiều rào cản kỹ thuật để xuất khẩu vào Châu Âu, ảnh hưởng rất lớn đến thương mại thủy sản mà sâu xa hơn nữa là cuộc sống của ngư dân hoạt động khai

thác xa bờ biển Việt Nam trở lên vô cùng khó khăn. Có 4 trong 5 khuyến nghị liên quan đến quản lý đội tàu và cường lực khai thác; triển khai hệ thống giám sát tàu cá (VMS); hoàn thiện hệ thống chứng nhận thủy sản khai thác và truy xuất nguồn gốc; kiểm soát chặt chẽ “tàu xanh” (Blue boats) nạn khai thác trái phép ở vùng biển quốc tế...

Tỉnh Khánh Hòa là một trong số ít địa phương có nghề cá phát triển mạnh nhất cả

¹ Trường Đại học Nha Trang

nước. Năm 2017, toàn tỉnh có 5 cảng cá, hàng chục bến cá và 44 doanh nghiệp chế biến xuất khẩu thủy sản; có 9.837 tàu thuyền, trong đó hơn 1.300 chiếc có công suất lớn hơn 90CV, khai thác xa bờ [1]. Hoạt động khai thác thủy sản tạo cơ hội việc làm cho hơn 60% tổng số lao động lĩnh vực nghề cá, chiếm gần 60% giá trị sản xuất toàn ngành [2]. Vấn đề truy xuất nguồn gốc và khai thác IUU đã và đang gây ra nhiều khó khăn cho hoạt động khai thác, thu mua, chế biến và xuất khẩu thủy sản của địa phương. Đặc biệt là thực trạng ngư dân ta đánh bắt thủy sản vi phạm ở các nước láng giềng như Malaysia, Indonesia, Philippines,...nhiều tàu bị đánh chìm, thậm chí là đốt tàu, ngư dân bị bắt giam, ảnh hưởng nặng nề đến vật chất và tính mạng [4]. Làm ảnh hưởng nghiêm trọng đến uy tín nghề cá nước ta.

Đặc biệt, đây là vấn đề mới chưa có một nghiên cứu, đánh giá cụ thể nào về vấn đề này. Vì vậy, việc đánh giá thực trạng thực hiện quy định về chống đánh bắt IUU là vô cùng cần thiết đối với những tỉnh có nghề khai thác thủy sản, từ đó có cái nhìn tổng quát để xây dựng nghề cá phát triển bền vững và gỡ bỏ Thẻ vàng từ EC.

II. ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

1. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

Thuyền trường, chủ tàu có tàu khai thác xa bờ (từ 90CV trở lên) và các bên liên quan (Cán bộ của Ban quản lý cảng cá, Bộ đội Biên phòng, Chi cục thủy sản Khánh Hòa, Doanh nghiệp chế biến và thu mua, cán bộ giám sát nghề cá) trên địa bàn tỉnh Khánh Hòa.

2. Phương pháp nghiên cứu

2.1. Thu thập thông tin thứ cấp

- Dữ liệu từ các văn bản quy định về chống đánh bắt IUU mà trung ương và địa phương đã ban hành.

- Số liệu về thực trạng khai thác thủy sản tại tỉnh Khánh Hòa (sản lượng, tàu thuyền, loại nghề, sản phẩm thủy sản).

- Thu thập thông tin, số liệu về những vi phạm quy định IUU trước và sau khi có Thẻ vàng.

2.2. Thu thập thông tin sơ cấp

- Phỏng vấn, khảo sát thông tin từ ngư dân tỉnh Khánh Hòa theo phiếu điều tra đã xây dựng trước.

- Khảo sát, trao đổi và thảo luận với các bên liên quan khác như: Cán bộ của Ban quản lý cảng cá, Bộ đội Biên phòng, Chi cục thủy sản Khánh Hòa, Doanh nghiệp chế biến và thu mua, cán bộ giám sát nghề cá tỉnh Khánh Hòa.

2.3. Phương pháp xác định số lượng mẫu khảo sát

Đối tượng điều tra là tàu thuyền có công suất máy từ 90CV trở lên (chủ yếu khai thác nghề câu, rê, vây và chụp) được quy định hoạt động xa bờ với số lượng là 1.378 tàu [3] vì vậy số mẫu khảo sát được xác định với công thức dưới đây.

$$n = \frac{N}{1+N*e^2} = \frac{1378}{1+1378*0,1^2} = 93$$

Trong đó:

n: Số mẫu cần khảo sát

N: Tổng số mẫu (1.378 tàu khai thác xa bờ)

e: độ lệch chuẩn (e=0,1)

Phân bố phiếu khảo sát theo địa phương chi tiết tại Bảng 1 dưới đây:

Bảng 1. Phân bố mẫu khảo sát

TT	Địa phương	Số tàu	Số mẫu khảo sát
1	Cam Ranh, Cam Lâm	149	10
2	Nha Trang	1022	69
3	Ninh Hòa, Vạn Ninh	207	14

2.4. Phương pháp xử lý số liệu, phân tích và đánh giá

- Sử dụng phần mềm Microsoft Excel để xử lý số liệu cho ra các bảng, biểu đồ.

- Từ các dữ liệu và bảng biểu, nhóm nghiên cứu tiến hành phân tích, đánh giá vấn đề và đề xuất giải pháp.

III. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN

1. Thực trạng nghề khai thác thủy sản tỉnh Khánh Hòa

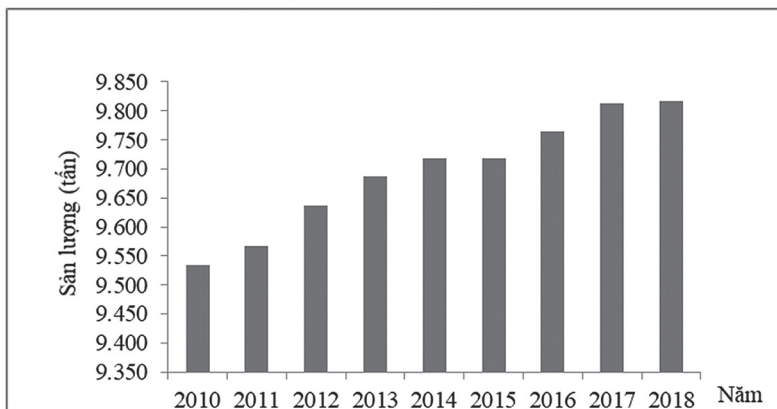
1.1. Cơ cấu tàu thuyền

a. Số lượng tàu thuyền

Khánh Hòa là tỉnh có nghề cá phát triển, trong đó có số lượng tàu khai thác thủy sản

tương đối lớn, số lượng tàu thuyền biến động qua các năm được thể hiện ở hình 1 dưới đây:

Hình 1 cho thấy: tổng số tàu thuyền biến động theo hướng gia tăng qua các năm trong giai đoạn 2010 - 2018. Cụ thể, từ 9.534 tàu năm 2010 lên 9.817 tàu trong năm 2018. Số lượng tàu thuyền tăng lên đồng nghĩa với việc cường lực khai thác gia tăng, gây áp lực lên

Hình 1. Biến động tàu thuyền qua các năm

nguồn lợi thủy sản. Bên cạnh đó, số lượng tàu thuyền nhiều và tăng theo thời gian sẽ gây khó khăn trong việc giám sát hành trình và hoạt động của tàu khai thác trên biển để khắc phục IUU của EC.

b. Số lượng tàu thuyền phân theo vùng hoạt động

Theo Nghị định 33/2010/NĐ-CP, phân vùng biển khai thác thành ba vùng hoạt động

chính: tàu lắp máy có tổng công suất máy chính từ 90CV trở lên thì khai thác vùng khơi (xa bờ), không được khai thác vùng ven bờ và vùng lộng; tàu có công suất máy từ 20 CV đến dưới 90 CV thì chỉ khai thác tại vùng lộng; tàu có công suất máy dưới 20 CV chỉ khai thác vùng ven bờ. Nghiên cứu xác định số lượng tàu thuyền hoạt động từng vùng tính đến 2018 được thống kê ở bảng dưới đây:

Bảng 2. Phân bố tàu thuyền theo vùng hoạt động

TT	Địa phương	Vùng bờ	Vùng lộng	Vùng khơi
1	Cam Ranh	1.431	399	131
2	Cam Lâm	518	54	8
3	Nha Trang	1.381	1.293	1.019
4	Ninh Hòa	917	310	90
5	Vạn Ninh	1.255	881	130
	Tổng	5.502	2.937	1.378
	Tỷ lệ	56%	29,97%	14,03%

Nguồn: [3]

Số liệu trên cho thấy, tàu cá trên địa bàn tỉnh Khánh Hòa chủ yếu công suất nhỏ, khai thác ở vùng ven bờ và vùng lộng là một trong những nguyên nhân chính gây cạn kiệt nguồn

lợi thủy sản ven bờ, dẫn đến xu hướng đánh bắt trái phép ở vùng biển nước ngoài và đánh bắt vi phạm pháp luật.

1.2. Tình hình khai thác thủy sản xa bờ

Toàn tỉnh Khánh Hòa có trên 550 tàu cá thường xuyên khai thác vùng biển xa như: Trường Sa, vùng DK1 và một số ít tàu khác ở vùng biển Hoàng Sa đến vùng tiếp giáp ranh giới

biển Malaysia; Philippin, Indonesia, Brunei [4].

Các nghề khai thác vùng khơi dài ngày như: nghề câu cá Ngừ đại dương, nghề lưới rê, nghề chụp mực và nghề vây khơi. Trong nhóm nghề này, số lượng tàu cụ thể như sau:

Bảng 3: Thống kê tàu thuyền thường xuyên khai thác vùng biển xa

TT	Nghề khai thác	Số lượng tàu	Mùa vụ khai thác
1	Lưới Rê	215	Khai thác quanh năm
2	Câu cá Ngừ đại dương	315	Từ tháng 12 năm trước đến tháng 9 năm sau
3	Lưới vây và chụp mực	20	Khai thác quanh năm

Nguồn: [7]

Có thể thấy, vì nguồn lợi thủy sản ở vùng gần bờ đã cạn kiệt nên xu hướng tàu cá đánh bắt ở vùng khơi, vùng giáp ranh với biển các nước láng giềng ngày càng tăng. Điều này gây khó khăn trong việc kiểm soát, giám sát hoạt động đánh bắt; dễ xảy ra nhiều vụ việc vi phạm đánh bắt trái phép vùng biển nước ngoài.

2. Thực trạng thực hiện quy định IUU của ngư dân tỉnh Khánh Hòa

2.1. Sự hiểu biết về quy định IUU

Khảo sát thực tế cho thấy, mức độ hiểu biết hiểu biết của ngư dân tỉnh Khánh Hòa về quy định IUU được thể hiện qua bảng 4 dưới đây:

Bảng 4. Mức độ hiểu biết của ngư dân về quy định IUU

TT	Mức độ hiểu biết về IUU	Có		Không	
		Số lượng	Tỷ lệ (%)	Số lượng	Tỷ lệ (%)
1	Biết và hiểu tương đối đầy đủ về IUU	6	6,45	87	93,55
2	Biết thông tin cơ bản qua tập huấn	93	100	0	0
3	Biết thông tin qua báo đài	8	6,6	85	93,4
4	Tự tìm hiểu thông tin	0	0	0	0

Nguồn: [7]

Bảng 4 cho thấy: có rất ít chủ tàu/thuyền trưởng biết và hiểu tương đối đầy đủ về IUU, chỉ 6/93 (chiếm 6,45%), còn lại 93,55% ngư dân còn xa lạ hoặc chỉ nghe đến cụm từ này mà không hiểu chính xác. Tất cả thuyền trưởng/chủ tàu biết sơ qua về quy định thông qua các đợt tập huấn và tuyên truyền hoặc qua lời các chủ tàu, ngư dân khác; khoảng 6,6% số ngư dân biết đến quy định thông qua báo đài, ti vi. Đặc biệt, không có ngư dân nào tự tìm hiểu các quy định.

Mặc dù, cơ quan quản lý nghề cá cố gắng truyền thông về quy định nhưng phần lớn ngư dân chưa nhận thức và hiểu một cách rõ ràng về quy định IUU. Thực tế thấy rằng, họ khá thờ ơ với vấn đề đang nóng và nổi cộm này có ảnh hưởng lớn và trực tiếp đến chính ngư dân

nhưng họ coi việc giải quyết vấn đề IUU là của các cơ quan quản lý nhà nước.

2.2. Thực trạng vi phạm khai thác vùng biển nước ngoài

Năm 2017, Khánh Hòa có 8 trường hợp tàu cá và 85 thuyền viên bị nước ngoài bắt giữ. Trong đó, 7 tàu bị Indonesia bắt giữ và 1 tàu bị Brunei bắt giữ. Từ 01/2018 đến 12/2018, tỉnh Khánh Hòa có 04 trường hợp tàu cá vi phạm khai thác tại vùng biển nước ngoài [4].

Nguyên nhân chính là do phần lớn do ngư dân mãi mê đuổi theo đàn cá nên có thể xâm phạm vùng biển nước ngoài hoặc khai thác ở những vùng biển chồng lấn, bị tàu nước ngoài bắt giữ, đưa về nước họ xử lý. Ngoài ra, cũng có một số tàu cố tình đi vào vùng biển nước ngoài để khai thác vì nguồn lợi dồi dào và các

loài thủy sản có giá trị kinh tế trong khi vùng biển nước ta nguồn lợi cạn kiệt.

Tàu thuyền khai thác của tỉnh Khánh Hòa thường xuyên vi phạm vùng biển thuộc vùng đặc quyền kinh tế của các nước Indonesia, Brunei, Malaysia, Philipin, Thái Lan và Đài Loan; hoặc là ngư trường vùng biển chồng lấn, giáp ranh và còn đang tranh chấp.

Bảng 5: Thống kê việc thực hiện một số quy định chống đánh bắt IUU

TT	Nội dung	Vi phạm		Không vi phạm	
		Số lượng	Tỷ lệ (%)	Số lượng	Tỷ lệ (%)
1	Đánh bắt ở vùng cấm khai thác	93	100	0	0
2	Đánh bắt vào thời gian cấm khai thác	93	100	0	0
3	Đánh bắt không mang tính chọn lọc, có tính hủy diệt, đối tượng cấm khai thác	48	51,6	44	48,4

Bảng 5 cho thấy: 100% tàu thuyền tỉnh Khánh Hòa ít nhiều đều có hoạt động đánh bắt sai vùng khai thác và mùa vụ khai thác theo quy định, đặc biệt là đánh bắt ở vùng biển nước ngoài hoặc khu vực chồng lấn và tranh chấp. Trong khi đó, vì đây là đối tượng tàu khai thác xa bờ nên chỉ có 51,6% tàu thuyền có kích thước không theo quy định, sử dụng ngư cụ có tính hủy diệt trong khai thác (ngư cụ có kích thước mắt lưới nhỏ). Thực trạng ngư dân Khánh Hòa đánh bắt các loài thủy sản cấm vẫn còn duy trì, nhất là loài cá heo...

2.4. Thực trạng chấp hành ghi nhật ký khai thác

Thực tế khảo sát thấy rằng ngư dân có thực hiện hoạt động ghi chép nhật ký khai thác đầy đủ nhưng việc ghi chép nhật ký khai thác của ngư dân chỉ mang tính chất hình thức đối phó để được nhận hỗ trợ. Có đến 91/93 chủ tàu/thuyền trưởng (chiếm 98%) ghi nhật ký khai thác khi đã về bờ mà không ghi trực tiếp trên biển. Tâm lý sợ lộ nên muốn dấu ngư trường đánh bắt, cùng với đó là trình độ học vấn của ngư dân còn thấp, điều này gây khó khăn lớn trong việc ghi chép nhật ký khai thác của ngư dân trên biển.

Hiện tại, có khoảng 120 tàu được trang bị thiết bị giám sát hành trình VMS MOVIMAR. Thực tế cho thấy, thiết bị này không

2.3. Thực trạng vi phạm một số quy định về IUU

Khảo sát về ngư trường đánh bắt thực tế với ngư trường đăng ký trong giấy phép khai thác cho thấy nhiều vi phạm các quy định về IUU của tàu thuyền tỉnh Khánh Hòa được thể hiện qua thống kê khảo sát ngư dân ở Bảng 5 dưới đây:

Nguồn: [7]

còn được ngư dân sử dụng do nhiều lỗi kỹ thuật, vì vậy Chi cục Thủy sản Khánh Hòa đã thu hồi lại để yêu cầu nhà cung cấp khắc phục. Bên cạnh đó, Chi cục cũng hỗ trợ máy VX-1700 cho 452 tàu cá đánh bắt vùng khơi của tỉnh theo chính sách phát triển thủy sản của Chính phủ.

2.5. Một số khó khăn của ngư dân khi thực thi quy định chống IUU

Qua khảo sát thực tế, một số khó khăn khi thực hiện quy định IUU chi tiết ở bảng 6 dưới đây:

Kết quả nghiên cứu từ bảng 6 cho thấy: khoảng 70% ngư dân cảm thấy các quy định về IUU làm cho ngư trường đánh bắt của bà con ngư dân bị thu hẹp đáng kể, một phần vì việc phân định ranh giới biển giữa nước ta và các nước trong khu vực chưa rõ ràng. Hơn 45% số ngư dân cho rằng họ bị kiểm tra, kiểm soát nhiều hơn trước và thường xuyên dẫn đến hoạt động khai thác bị ảnh hưởng. Đặc biệt, có gần 13% người dân đánh giá về cách làm việc của cán bộ quản lý thủy sản còn chậm trễ, có thái độ khó chịu với ngư dân, ít quan tâm đến tâm lý của ngư dân, chỉ tuyên truyền phổ biến qua loa, sơ sài; các thủ tục kiểm tra chỉ mang tính hình thức và không hỗ trợ được nhiều cho ngư dân trong việc khắc phục một cách đúng bản chất vấn đề khai thác IUU.

Bảng 6. Một số khó khăn của người dân khi thực hiện quy định

TT	Nội dung	Có/Đồng ý		Không/không đồng ý	
		Số lượng	Tỷ lệ (%)	Số lượng	Tỷ lệ (%)
1	Ngư trường khai thác bị thu hẹp	65	69,89	28	30,11
2	Than phiền khi bị kiểm tra và kiểm soát thường xuyên	42	45,16	51	54,84
3	Thủ tục kê khai giấy tờ về chứng nhận, truy xuất nguồn gốc khai thác rất phức tạp	45	48,38	48	51,62
4	Thái độ làm việc của cán bộ quản lý nhà nước chưa tốt	12	12,9	81	87,1
5	Không ý kiến	7	7,52	86	92,48

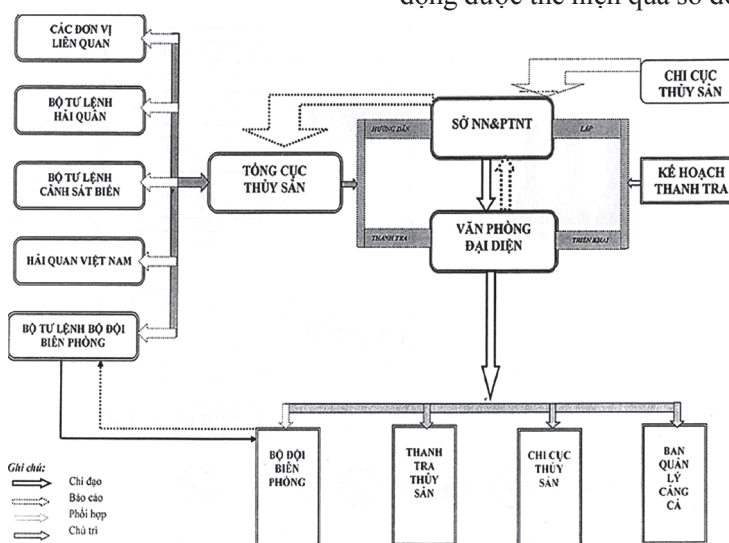
Nguồn: [7]

3. Thực trạng triển khai thực hiện quy định IUU của các bên liên quan

- Thực tế cho thấy, đến tháng 10/2018, cả nước có khoảng 60 doanh nghiệp xuất khẩu (DNXX) trong đó Khánh Hòa có 8 DNXX ký cam kết “Doanh nghiệp hải sản cam kết chống khai thác IUU” để thể hiện sự quyết tâm cao, đồng lòng và chung tay cùng hành động trong chương trình chống khai thác IUU. Đồng thời, các DNXX thực hiện đúng các quy trình yêu cầu xác nhận/chứng nhận nguyên liệu thủy sản. Các doanh nghiệp ký cam kết đã có những hoạt động cụ thể để chống lại khai thác IUU, cụ thể như: không thu mua sản phẩm không rõ nguồn gốc, phối hợp chặt chẽ với Ban quản lý Cảng cá trong việc thu mua sản phẩm thủy sản.

- Sở NN&PTNT Khánh Hòa và Chi cục Thủy sản Khánh Hòa tiến hành lắp đặt các Pano ở cảng cá Hòn Rớ, Đá Bạc để tuyên truyền Chỉ thị 689 và Chỉ thị 45 của Thủ tướng Chính phủ về chống khai thác IUU. Lắp đặt các poster cảnh báo các vùng biển chông lẩn lắp trên 600 cabin tàu cá. Tổ chức tuyên truyền thông qua các lớp tập huấn và hội nghị thảo luận tìm giải pháp khắc phục IUU với 44 đợt tuyên truyền cho khoảng 3.500 lượt ngư dân. Phát sóng 16 chương trình trên truyền hình KTV, phát thanh VoV... [5].

- Văn Phòng Đại diện kiểm tra và kiểm soát hoạt động nghề cá đã góp phần quan trọng trong việc kiểm tra, kiểm soát hoạt động đánh bắt thủy sản ở các cảng cá tỉnh Khánh Hòa. Cơ chế hoạt động được thể hiện qua sơ đồ dưới đây:

Hình 2. Sơ đồ tổ chức triển khai kiểm tra, kiểm soát nghề cá

Nguồn: [6]

3.4. Đề xuất giải pháp

- Cần tăng cường tuyên truyền nâng cao nhận thức của ngư dân, tập huấn để họ hiểu được tác động và ảnh hưởng tiêu cực rất lớn nếu vi phạm IUU. Sự chung tay của ngư dân trong việc khắc phục khai thác IUU là rất quan trọng vì vậy khuyến khích ngư dân đẩy mạnh khai thác thủy sản xa bờ theo phương thức tổ, đội hoặc nhóm.

- Cần nghiên cứu và triển khai ứng dụng hệ thống giám sát tàu cá (VMS) sử dụng công nghệ vệ tinh GPS. Hệ thống này giúp cơ quan quản lý biết chính xác và liên tục về vị trí tàu thuyền khai thác trên biển, khắc phục được việc ghi chép nhật ký khai thác đang còn hình thức. Chính phủ và chính quyền địa phương Khánh Hòa cần hỗ trợ kinh phí trang bị hệ thống cho tất cả tàu khai thác xa bờ để tạo niềm tin cho Ủy ban Châu Âu cũng như tuân thủ quy định của Luật Thủy sản mới.

- Doanh nghiệp chế biến xuất khẩu thủy sản cần khuyến khích và tạo động lực cho ngư dân thực hiện quy định chống khai thác IUU thông qua việc tăng giá thu mua cao hơn so với bình thường.

- Cơ quan quản lý nâng cao nhận thức, vai trò và trách nhiệm của cán bộ phục vụ, hỗ trợ cho ngư dân để làm tốt công tác này. Đồng thời, đào tạo chuyên môn cho các cấp cán bộ trực tiếp kiểm tra, kiểm soát hoạt động nghề cá tỉnh Khánh Hòa.

- Ở các cơ sở nghiên cứu và giáo dục đào tạo nên nghiên cứu các giải pháp khắc phục IUU cho ngư dân, cần đưa các học phần về quy định IUU vào chương trình giảng dạy cho sinh viên các ngành thủy sản.

KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ

- Tàu thuyền Khánh Hòa gia tăng qua các năm, có khoảng 1.400/9.800 tàu cá công suất lớn khai thác xa bờ. Xu hướng đánh bắt trái phép ở vùng biển nước ngoài và đánh bắt vi phạm pháp luật ngày càng gia tăng.

- Mức độ hiểu biết của ngư dân về IUU là rất thấp chiếm 6,45%, phần lớn chỉ biết sơ qua về quy định thông qua các đợt tập huấn và tuyên truyền của cơ quan quản lý.

- 100% tàu thuyền tỉnh Khánh Hòa có hoạt động đánh bắt sai vùng khai thác và mùa vụ khai thác theo quy định, đặc biệt là đánh bắt ở vùng biển nước ngoài hoặc ở khu vực chông lán và tranh chấp

- Ghi chép nhật ký khai thác của ngư dân chỉ mang tính chất hình thức đối phó để được nhận hỗ trợ giá xăng dầu.

- Khoảng 70% ngư dân cảm thấy các quy định về IUU làm cho ngư trường đánh bắt của bà con bị thu hẹp đáng kể. Nhiều ngư dân cho rằng thủ tục rườm rà, cán bộ phục vụ chưa được tốt.

- Cần nhanh chóng triển khai lắp đặt VMS sử dụng công nghệ vệ tinh để giám sát tàu cá theo quy định của Luật Thủy sản 2017. Để công việc này khả thi trong thực tế, cần thiết phải có nghiên cứu thử nghiệm, nhân rộng và Nhà nước cần có hỗ trợ kinh phí để lắp đặt VMS cho tất cả tàu thuyền khai thác xa bờ tỉnh Khánh Hòa.

- Tăng cường kiểm tra, kiểm soát tàu cá rời và cập cảng để xác định tàu cá vi phạm vùng khai thác. Tiếp tục đẩy mạnh công tác truyền thông để ngư dân hiểu và thực hiện đầy đủ các quy định nghề cá liên quan đến IUU.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Cục Kiểm ngư. (2018). Báo cáo đánh giá kết quả về tình hình hoạt động của thiết bị Movimar giai đoạn phase 1. Hà Nội
2. Hải Lăng. (2017). Đến năm 2025 tỉnh Khánh Hòa có 1.900 tàu thuyền khai thác xa bờ. Báo Khánh Hòa. <http://www.baokhanhhoa.com.vn/kinh-te/201707/den-nam-2025-toan-tinh-khanh-hoa-se-co-1900-tau-ca>

[khai-thac-xa-bo-8046122/](#). Ngày truy cập: 25/07/2018.

3. Chi cục Thủy sản Khánh Hòa. (2018). Báo cáo thống kê tàu thuyền khai thác thủy sản tỉnh Khánh Hòa qua các năm. Nha Trang, Khánh Hòa. Nha Trang.
4. Sở Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Khánh Hòa. (2018). Báo cáo tình hình khai thác thủy sản tỉnh Khánh Hòa các năm 2017, 2018. Nha Trang.
5. Sở Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Khánh Hòa. (2018). Báo cáo định kỳ kết quả thực hiện chống khai thác IUU. Nha Trang.
6. Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn. (2018). Quyết định 27/QĐ-BNN-TCTS của Bộ NN&PTNT về việc kiểm tra, kiểm soát nghề cá. Hà Nội.
7. Võ Thị Ngọc Huyền. (2018). Thực trạng thực hiện Quy định về đánh bắt bất hợp pháp, không báo cáo, không theo quy định (IUU) của ngư dân tỉnh Khánh Hòa. Đồ án tốt nghiệp. Trường Đại học Nha Trang.